

АНАЛИЗА

НА НАДЗОРТОТ ВРЗ ОБВРСКИТЕ НА ЈАВНИТЕ КОМУНИКАЦИСКИ МРЕЖИ И ДРУГИТЕ АКТИВНОСТИ НА СЕКТОРОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПИРАТЕРИЈА И ЗАШТИТА НА АВТОРСКИТЕ И СРОДНИТЕ ПРАВА ВО ВТОРИОТ КВАРТАЛ НА 2012 ГОДИНА

Правна рамка во која се одвиваат активностите на Секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторското право и сродните права:

Надлежноста на Советот за радиодифузија е правно уредена со Законот за радиодифузната дејност, а од неа произлегуваат и овластувањата и обврските на Секторот за спречување на пиратерија и заштита на авторското право и сродните права.

Согласно член 37 став 1 точка 7 од Законот за радиодифузната дејност, Советот разгледува претставки од граѓаните во врска со радиотелевизиските програми и програмските сервиси реемитувани преку јавните комуникациски мрежи и во врска со работата на радиодифузерите и редовно ја известува јавноста во врска со преземените мерки.

Според член 37 став 1 точка 6 од Законот за радиодифузната дејност, Советот е должен да го информира органот надлежен за заштита на авторските и сродните права кога се сомнева дека е сторена повреда на авторски и сродни права за кои поседува докази.

Член 37 став 1 точка 12 и 13 од Законот за радиодифузната дејност го обврзуваат Советот да издава потврди за извршена регистрација на радио и телевизиски програмски сервиси што се реемитуваат преку јавна комуникациска мрежа и да донесува и спроведува мерки утврдени со овој закон и да поднесува прекршочни и кривични пријави.

Во член 77 став 1 од Законот за радиодифузната дејност е определена обврска за радиодифузерите да создаваат и емитуваат програми со уредени авторски и сродни права, а во став 2 од овој член нивната обврска да достават документи со кои го докажуваат уредувањето на авторските и сродните права, како на барање на Советот за радиодифузија, така и на барање на други надлежни органи.

Во член 109 став 1 од цитираниот закон е наведено дека преку јавна комуникациска мрежа се пренесуваат програмски сервиси на домашни и странски радиодифузери, врз основа на претходен договор за уредени авторски права и сродни права. Во останатите три става член 109 ја деталзираат постапката за регистрација на програмските сервиси, Така, ставот 2 определува дека субјектите кои реемитуваат програмски сервиси преку јавна комуникациска мрежа се должни програмските сервиси да ги регистрираат во Советот за радиодифузија како целина во вид на пакети и дека притоа доставуваат потврда за уредени авторски и сродни права издадена од Министерството за култура; ставот 3 дека за секоја промена на регистрираниот пакет/пакети на програмски сервиси се известува Советот за радиодифузија; а ставот 4 дека Советот за радиодифузија ќе наложи исклучување на одреден програмски сервис, доколку тој не ги исполнува условите од ставовите 1,2 и 3 на овој член.

Законските решенија, содржани во Законот за радиодифузна дејност, во делот за прекршочната одговорност на операторите на јавни комуникациски мрежи, е така поставена што Советот може да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка дури откако во постапка на контролен мониторинг се констатира дека операторот не го исклучил нерегистрираниот програмски сервис.

Советот за радиодифузија, се разбира, ги применува и соодветните одредби од Законот за авторското право и сродните права, каде е подробно нормирана граѓанската и базично нормирана кривичната одговорност за повреда на авторските и сродните права, и од Кривичниот законик, каде е пропишана кривична одговорност за повреда на авторските и сродните права.

1.Регистрирани програмски пакети:

Во текот на вториот квартал (април, мај и јуни) на 2012 година Секторот има издадено 89 (осумдесет и девет потврди) за регистрирани програмски пакети, од кои:

а) во месец април 2012 година, на две седници, се издадени вкупно 61 (шеесетиедна) потврда;

б) во месец мај 2012 година, на една седница, е издадена 21 (дваесет и една) потврда

в) во месец јуни 2012 година, исто така на една седница, издадени се вкупно 7 (седум) потврди за регистрација на програмски пакети

Издадените потврди се однесуваат на аналогни и дигитални програмски пакети на постоечки и пет нови оператори на јавни комуникациски мрежи во текот на овој втор квартал, и тоа: во месец април ДИ Кабел –Дебар, ИП Системс – Куманово и Комбо – Куманово, а во месец мај КаблеКалл – Кичево и Г-КТВ Струга –подружница Желино - Струга.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се следи и понатаму појавата на нови оператори на јавни комуникациски мрежи, без регистрирани телевизиски програмски сервиси, и да се реагира на тоа со предупредување операторот да регистрира програмски сервиси во разумен рок, по што да следат мониторинзи, налози за исклучување и крајно поведување на прекршочни постапки, по претходен обид за порамнување.

2. Извршени мониторинзи:

Во второто тримесечие на 2012 година се извршени 5 (пет) теренски мониторинзи над работата операторите на јавни комуникациски мрежи, од кои:

1. Во месец април:

- На ден 03.04.2012 година спроведен мониторинг (во соработка со Координативно тело за интелектуална сопственост) во Штип – врз операторот Роби – Штип;

2. Во месец мај

- На ден 04.05.2012 година - спроведен мониторинг (во соработка со Координативно тело за интелектуална сопственост) во Битола – врз операторите Телекабел и Микс Нет;

- На ден 09.05.2012 година - спроведен мониторинг (на иницијатива на Советот) во Гостивар, с.Чегране и с.Форино;
- На ден 25.05.2012 година - спроведен е мониторинг (на иницијатива на Советот) во Кавадарци, Неготино и Росоман.

3. Во месец јуни

- На ден 08.06.2012 година - спроведен е мониторинг (во соработка со Координативното тело за интелектуална сопственост) во Охрид
- На ден 28.06.2012г. спроведен е мониторинг (во соработка со Координативно за интелектуална сопственост) во Струга и Лабуништа.

Во прашање се ненајавени мониторинзи, каде операторите немаат време да ја прилагодат својата работа, а посебно содржината на своите пакети програмски сервиси, на условите пропишани во Законот за радиодифузна дејност.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да продолжат активностите на овој план, со продолжување на активностите на Советот постепено да се обезбеди дотур на сигнал од сите оператори на јавна комуникациска мрежа од внатрешноста на Република Македонија и така овозможи континуиран и непречен мониторинг на програмската понуда на сите оператори од Република Македонија.

3.Издадени налози за исклучување на нерегистрирани телевизиски програмски сервиси, врз основа на резултатите од извршените мониторинзи и претставки од други оператори на јавни комуникациски мрежи:

Советот за радиодифузија, во второто тримесечие на 2012 година, ги има издадено склעדниве налози за исклучување на домашни и странски телевизиски програмски сервиси:

1. На кабелскиот оператор Микс Нет – Битола – за исклучување на еден телевизиски програмски сервис, кој не беше регистриран во Советот за радиодифузија, а за кои поседува договори за реемитување;
2. На кабелскиот оператор ТРД Б – КТВ 2011 – ДООЕЛ Струга – за подрачје Охрид – за 59 (педесет и девет) телевизиски програмски сервиси, реемитувани без уредени авторски и сродни права;
3. На кабелскиот оператор ТРД Алтрасат 200 - Охрид – за 3 (три) во телевизиски програмски сервиси, кои не беа регистрирани во Советот за радиодифузија, а за кои поседува договори за реемитување;
4. На кабелскиот оператор ТРД Г – КТВ - Струга – за 3 (три) телевизиски програмски сервиси, реемитувани без уредени авторски и сродни права, и 4 (четири) телевизиски програмски сервиси, кои не беа регистрирани во Советот за радиодифузија;
5. На кабелскиот оператор ТРД Пела Дигитал - Струга – за 3 (три) телевизиски програмски сервиси, реемитувани без уредени авторски и сродни права, и 4 (четири) телевизиски програмски сервиси, кои не беа регистрирани во Советот за радиодифузија;
6. На кабелскиот оператор ТРД Пела Дигитал - Струга – за 1 (еден) телевизиски програмски сервис, за кој не поседуваше договор за уредени авторски и сродни права, како ни потврда од Министерството за култура и Советот за радиодифузија, и 8 (осум) програмски сервиси кои не беа регистрирани во Советот за радиодифузија;

7. На кабелскиот оператор ТРД Профисаунд – село Лабуништа - за 5 (пет) телевизиски програмски сервиси, за кои не поседуваше договор за уредени авторски и сродни права, како ни потврда од Министерството за култура и Советот за радиодифузија, и 31 (триесет и еден) телевизиски програмски сервис, кои не беа регистрирани во Советот за радиодифузија;
8. На кабелскиот оператор ТРД Кабел Л Нет – село Лабуништа - за 2 (два) телевизиски програмски сервиси, за кои не поседуваше договор за уредени авторски и сродни права, како ни потврда од Министерството за култура и Советот за радиодифузија, и 22 (дваесет и два) телевизиски програмски сервис, кои не беа регистрирани во Советот за радиодифузија;
9. На сите оператори на јавни комуникациски мрежи во Република Македонија – по повод одземањето на дозволата за вршење радиодифузна дејност на Скај нет плус, Џангл ТВ, Пинк 15 минус и А 2, сите радиодифузери на државно ниво.

Вкупно издадени налози за исклучување:.....203

4. Изготвени записници за констатирани прекршоци и издадени платни налози:

Не се изготвени вакви акти, затоа што не поведувањето на прекршочните постапки следува доколку со контролен мониторинг се констатира непочитување на налозите за исклучување. Тоа значи дека доколку во аследниот квартал се констатира непочитување на налозите, ќе следуваат активности за поведување на прекршочна постапка против секој оператор што не ги почитува налозите за исклучување. Согласно практиката на апелационите судови и на Врховниот суд, во вакви случаи же мора најправин да се состават записници за констатирани прекршоци и издаде платен налог, што знаши претходно да се спроведе постапка за порамнување.

5. Состојба на постојните прекршочни постапки против операторите на јавни комуникациски мрежи и кај нив одговорните лица:

На 30.06.2012 година, состојбата со нерешени прекршочни предмети против оператори на јавна комуникациски мрежи и кај нив одговорните лица беше следнава:

1. Нерешени предмети од 2010 година.....16
2. Нерешени предмети од 2011 година.....5
3. Нерешени предмети од 2012 година.....2

Вкупен број на нерешени предмети.....23

Во вториот квартал на 2012 година беше решен еден прекршочен предмет, со донесување на ослободителна одлука во втор степен, од страна на Апелациониот суд во Штип, заради настапена застареност.

Нема известување за решен кривичен предмет за сторено кривично дело „Повреда на правото на дистрибутерот на технички посебно заштитен сателитски сигнал“ од член 157 –а од Кривичниот законик.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ:

Да се следи судбината на сите кривични пријави и барањата за поведување на прекршочни постапки во текот на следното тримесечие.

Да се направат и ургенции, таму каде што има опасност од застарување на предметите.

Од Јавното обвинителство на Република Македонија да се побара известување за судбината на кривичните пријави за кривично дело „Повреда на правото на дистрибутерот на технички посебно заштитен сателитски сигнал“ од член 157 –а од Кривичниот законик, поднесени против операторите на јавни комуникациски мрежи и кај нив одговорните лица, како од страна на Советот за радиодифузија, така и од Министерството за внатрешни работи.

6. Издадени налози за блокирање (затемнување) на делови од реемитувани странски телевизиски програмски сервиси, заради заштита на ексклузивни телевизиски спортски и филмски и телевизиски права на радиодифузери од Република Македонија

Ексклузивни телевизиски права на Македонската радиотелевизија за емитување на Европското фудбалско првенство 2012, на македонски и албански јазик, на првиот и вториот програмски сервис на Македонската телевизија, заради чија заштита беа исклучувани странските телевизиски програмски сервиси на кои се емитуваа директни преноси од првенството. Со затемнувањето беа опфатени програмите на странските радиодифузни сервиси.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да следат активности на Секторот и Советот, во функција на заштита на ексклузивни телевизиски права на Македонската радиотелевизија за емитување на Летните олимписки игри Лондон 2012, што ќе се одржат од 27 јули до 12 август 2012 година.

8. Уредени авторски и сродни права за емитувани програми од страна на домашни радиодифузери (телевизии)

Во вториот квартал од 2012 година нема активности од оваа област.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се направи нова проверка на уредените авторски и сродни права на регионалниот радиодифузер ЕДО ТВ – Скопје, кога се работи за програмска понуда на играни и сериски филмови и серијали, како и документарни филмови.

9. Странски радиодифузери со недокажано потекло

а) Во вториот квартал на 2012 година, Советот за радиодифузија започна постапка за утврдување на тоа дали радиодифузерите Play TV, JNTV, K-15 music и БОМ (Best of Macedonia), кои до сега се водеа како странски радиодифузери кои се реемитуваат преку мрежите на кабелските оператори во РМ, поседуваат валидни лиценци/дозволи издадени од регулаторот во која земја функционираат. Советот упати писмо до австралискиот и канадскиот регулатор, по што заклучно со 30.06.2012 годин пристигна повратен одговор од Канада со кој е известен Советот дека Play TV и JN TV, не се регистрирани како радиодифузери во Канада, односно немаат дозвола за вршење радиодифузна дејност. По приемот на ова писмо Советот упати налог за исклучување на овие два програмски сервиси од мрежите на операторите во РМ.

ПРЕДЛОГ АКТИВНОСТИ: Да се следи и понтаму состојбата на овој план, со тоа што по приемот на известување од австралискиот регулатор, да се подготви информација за K-15 music и БОМ (Best of Macedonia), за на седница на Советот.

10.ПРЕДЛОЗИ ЗА ИЗМЕНИ НА РЕГУЛАТИВАТА ИЛИ ВГРАДУВАЊЕ РЕШЕНИЈА ВО НОВАТА РЕГУЛАТИВА

Припишување на исклучива надлежност за Советот во постапката за издавање на потврда за регистрација на пакетите со програмски сервиси кои се реемитуваат преку јавна комуникациска мрежа

Идејата е целата постапка за регистрација на програмски пакети да се одвива пред Советот за радиодифузија, што значи Советот, наместо досега - Министерството за култура, да проверува дали се регулирани авторските и сродните права за реемитување на домашните и странските програмски сервиси.

Проширување на надлежноста на Советот, со давање на инспекциски овластувања во постапката на мониторирање и надзор

Советот сега врши мониторирање на работата на операторите на јавни комуникациски мрежи во рамките на дејствувањето на Координативното тело за интелектуална сопственост, формирано со одлука на Владата на Република Македонија. Меѓутоа, со постојните законски решенија Советот нема инспекциски овластувања и неговите службени лица немаат право сами да пристапат во кабелската или друга станица на операторот или да одземаат или запечатуваат опрема.

Доколку има системски правни пречки за давање на вакви овластувања на Советот, да се зголемат во обем и квалитет неговите надзорно-мониторирачки овластувања, посебно во однос на можноста за самостоен пристап на неговите службени лица во станиците на операторите на јавни комуникациски мрежи.

Допрецизирање на радиодифузната, односно медиумската регулатива во делот за заштита на ексклузивните права на радиодифузерите

Законот за авторското право и сродните права нема попрецизни одредби за ексклузивните права во областа на радиодифузијата и електронските медиуми, посебно кога е во прашање однос меѓу истовидна по наслов програма на домашен радиодифузер и истовидна по наслов програма на странски радиодифузер, кои истовремено се реемитуваат во една јавна комуникациска мрежа.